Závodský, Artur

Obrazové přílohy

In: Závodský, Artur. *Nad prózou Vojtěcha Martínka.* Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1960, pp.

Stable URL (handle): https://hdl.handle.net/11222.digilib/119147
Access Date: 27. 11. 2024
Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

MUNI ARTS Masarykova univerzita Filozofická fakulta

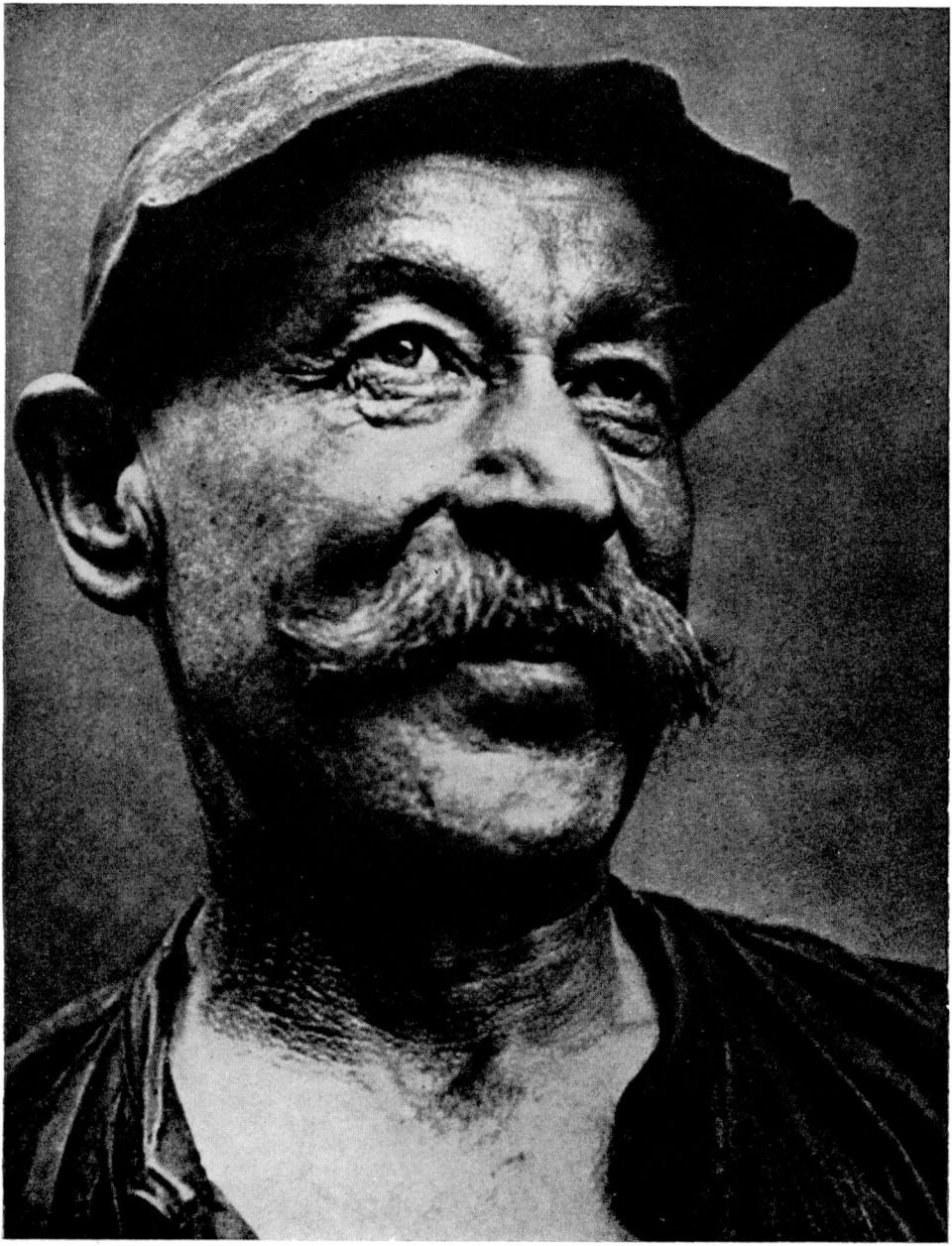
Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University
digilib.phil.muni.cz

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

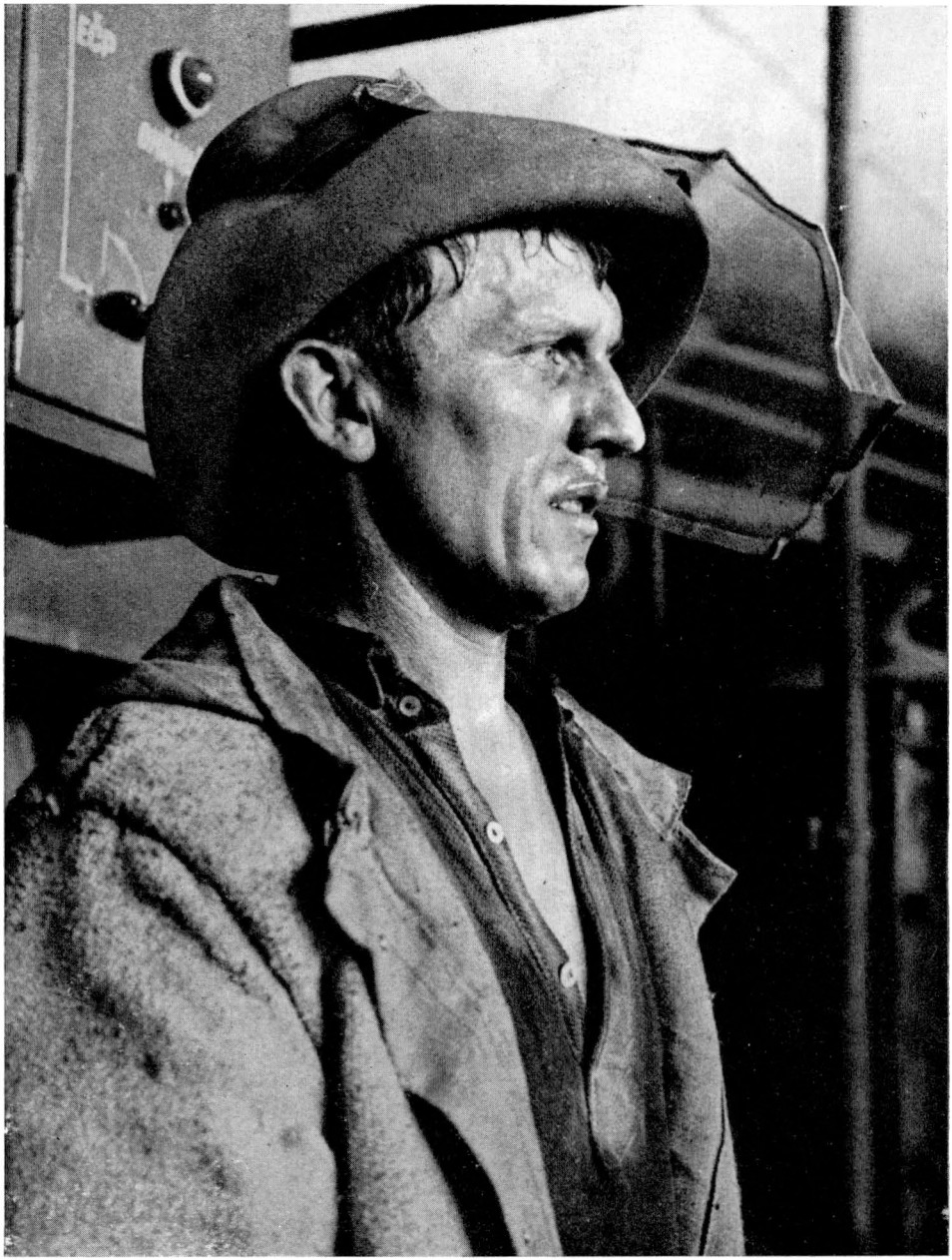
SEZNAM VYOBRAZENÍ

1. Brušperk (celkový pohled) — rodiště V. Martínka
2. Spisovatelův rodný dům v Brušperku č. 136
3. Spisovatelova matka r. 1937 (zemřela r. 1940 v 87 letech)
4. Vojtěch Martínek r. 1905
5. Vojtěch Martínek asi r. 1911
6. Frenštát pod Radhoštěm z Dolní věže
7. Stará sušárna u Střelnice ve Frenštátě p. R. (v přízemním domku bydlíval mladý Martínek o prázdninách u švagra Hambálka)
8. Vojtěch Martínek r. 1927
9. Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Jakub Oberva)
10. Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Plameny)
11. Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek 25. kapitoly románu Země duní)
12. Ostrava. Pohled ze Slezské Ostravy. Okolo r. 1880
13. Ostrava — hlavní náměstí. Pohled r. 1910
14. Vítkovické železárny r. 1896
15. Vítkovické železárny v noci
16. Vylévání strusky
17. Typ hutníka
18. Tavič u vysoké pece
19. Ferdiš Duša, Pohled na Ostravu (uhel, 1931)
20. Ferdiš Duša, Vítkovice (olej)
21. Ferdiš Duša, Ze šichty (dřevoryt)
22. Hornická kolonie
23. Horníci (foto z r. 1909)
24. Valentin Držkovic. Studie k Haldám (kresba tužkou, 1927)
25. Valentin Držkovic, Na haldě (olej, 1929)
26. Vojtěch Martínek r. 1937
27. Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Stavy rachotí)
28. Vojtěch Martínek r. 1947
29. Faksimile spisovatelova rukopisu z r. 1956 (část dopisu)
30. Vojtěch Martínek r. 1957
31. Vojtěch Martínek čte dětem (1957)
    r. 1957
32. Vojtěch Martínek s ak. malířem Ferdišem Dušou (ve spisovatelově zahradě r. 1957)

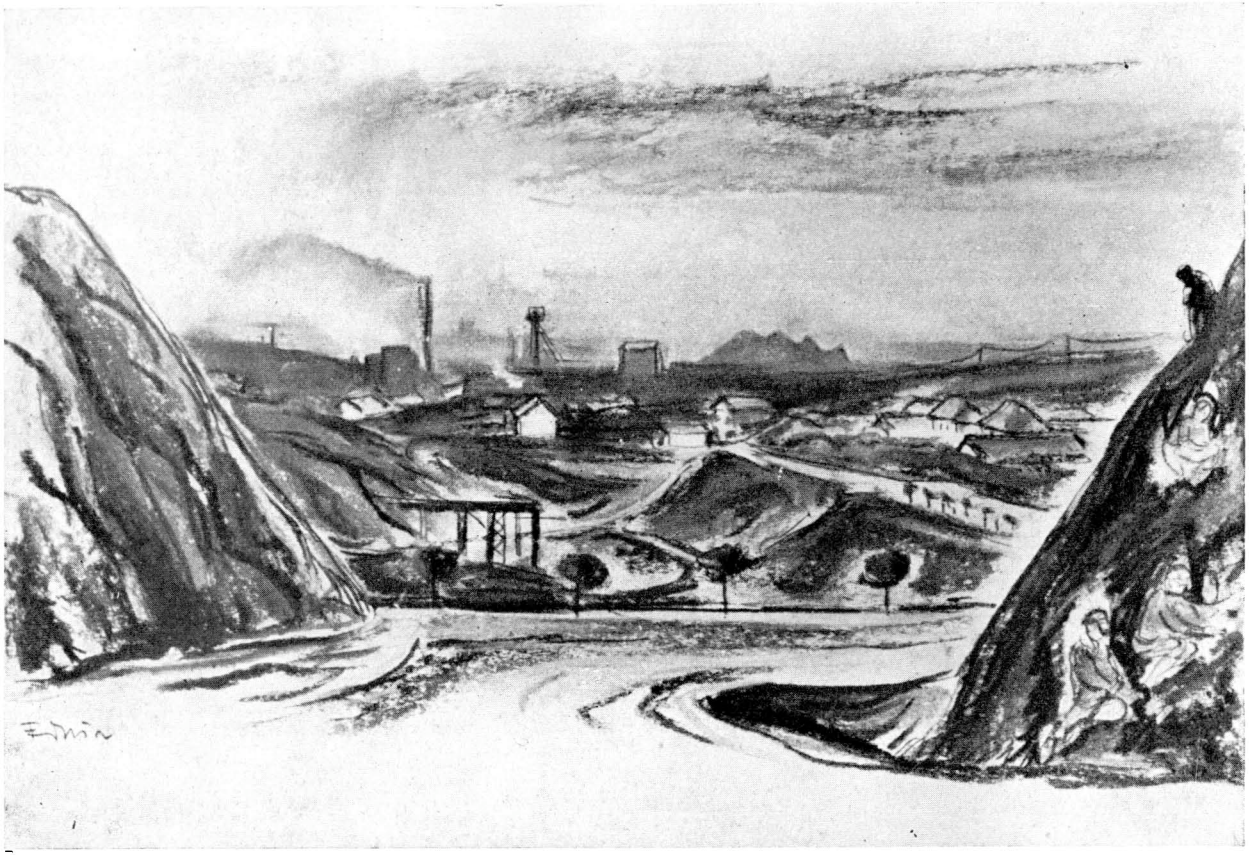
Fotografie zapůjčili: ČTK v Ostravě, ak. malíř V. Držkovic, dr. R. Janda, O. Martínková, Městské muzeum v Ostravě, Jan Rohel.

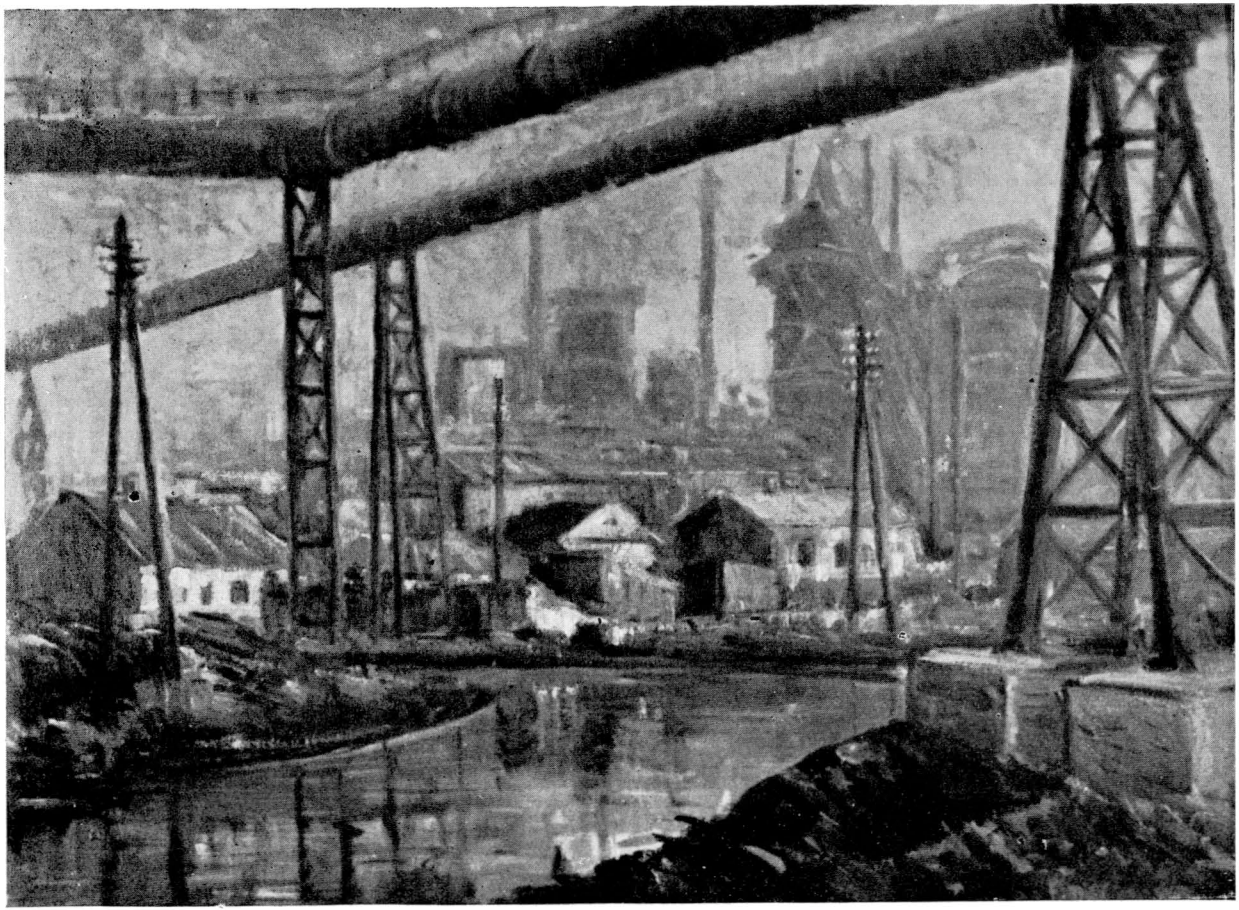
Typ hutníka

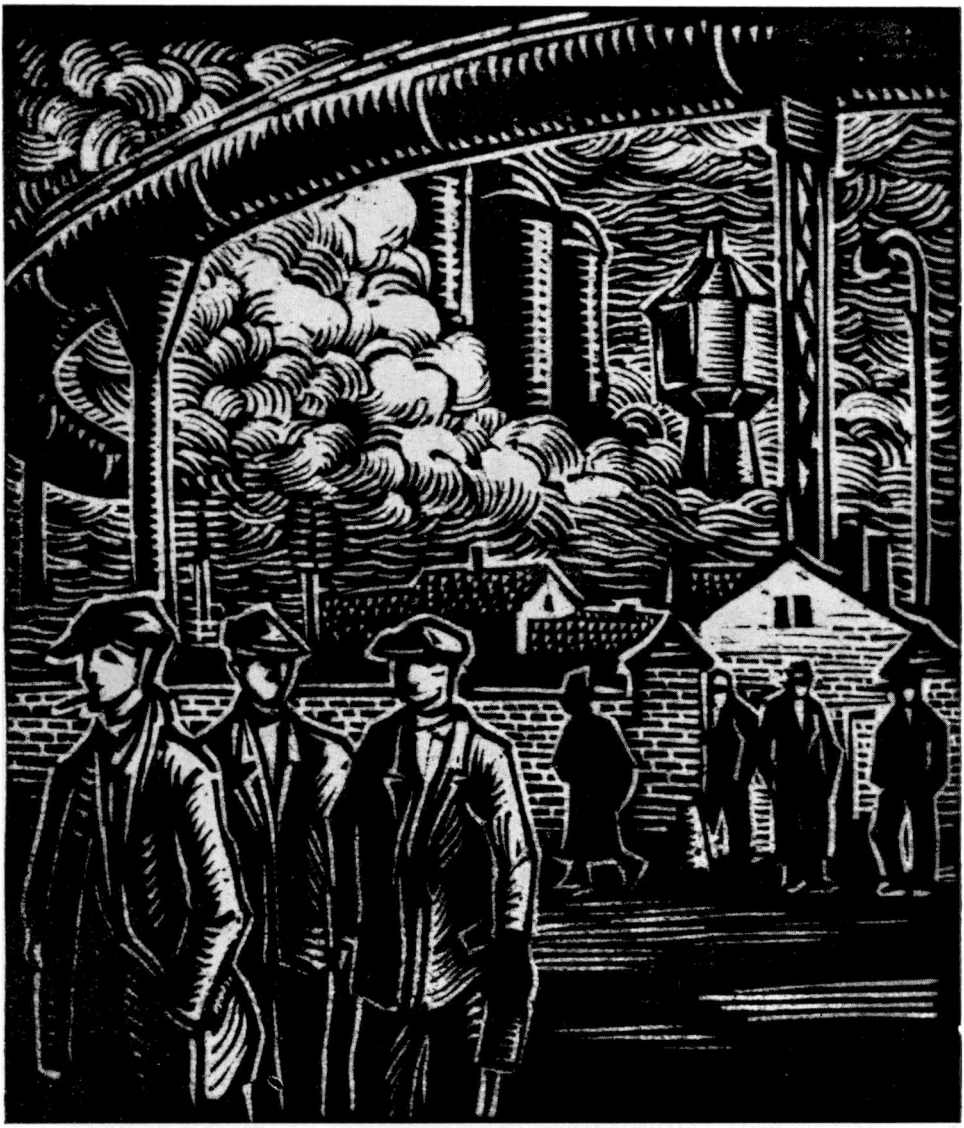
Tavič u vysoké pece

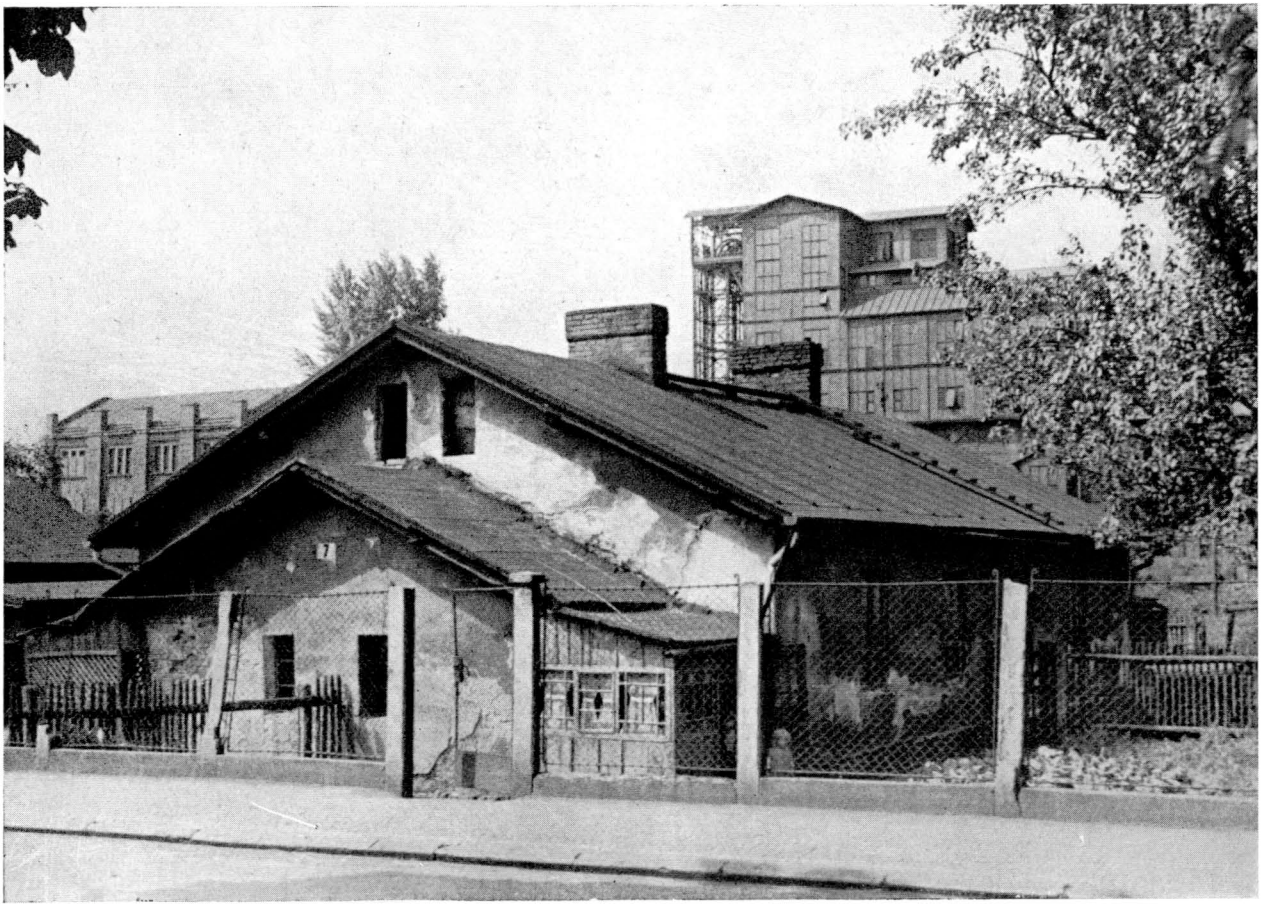
Ferdiš Duša, Pohled na Ostravu (uhel, 1931)

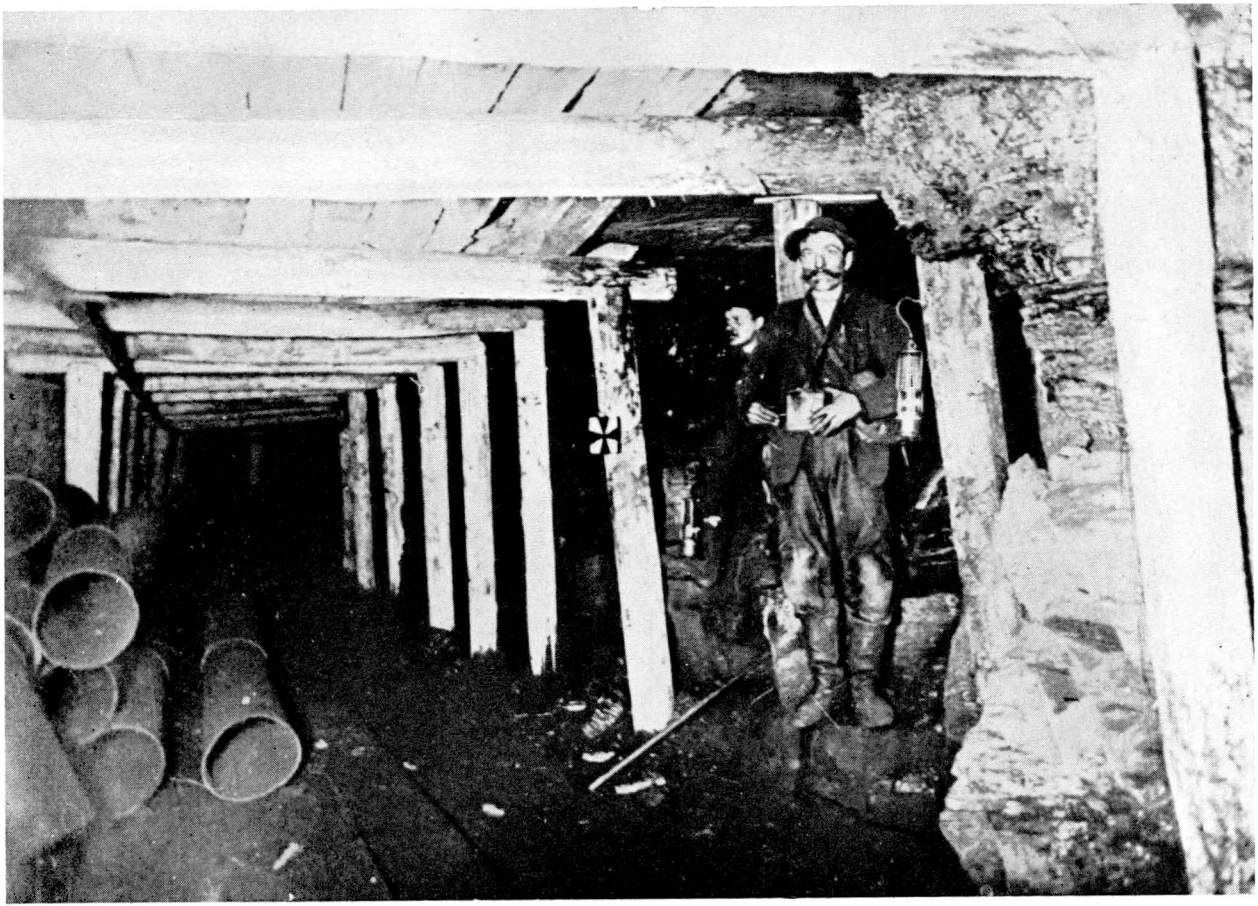
Ferdiš Duša, Vítkovice (olej)

Ferdiš Duša, Ze šichty (dřevoryt)

Hornická kolonie

Horníci (foto z r. 1909)

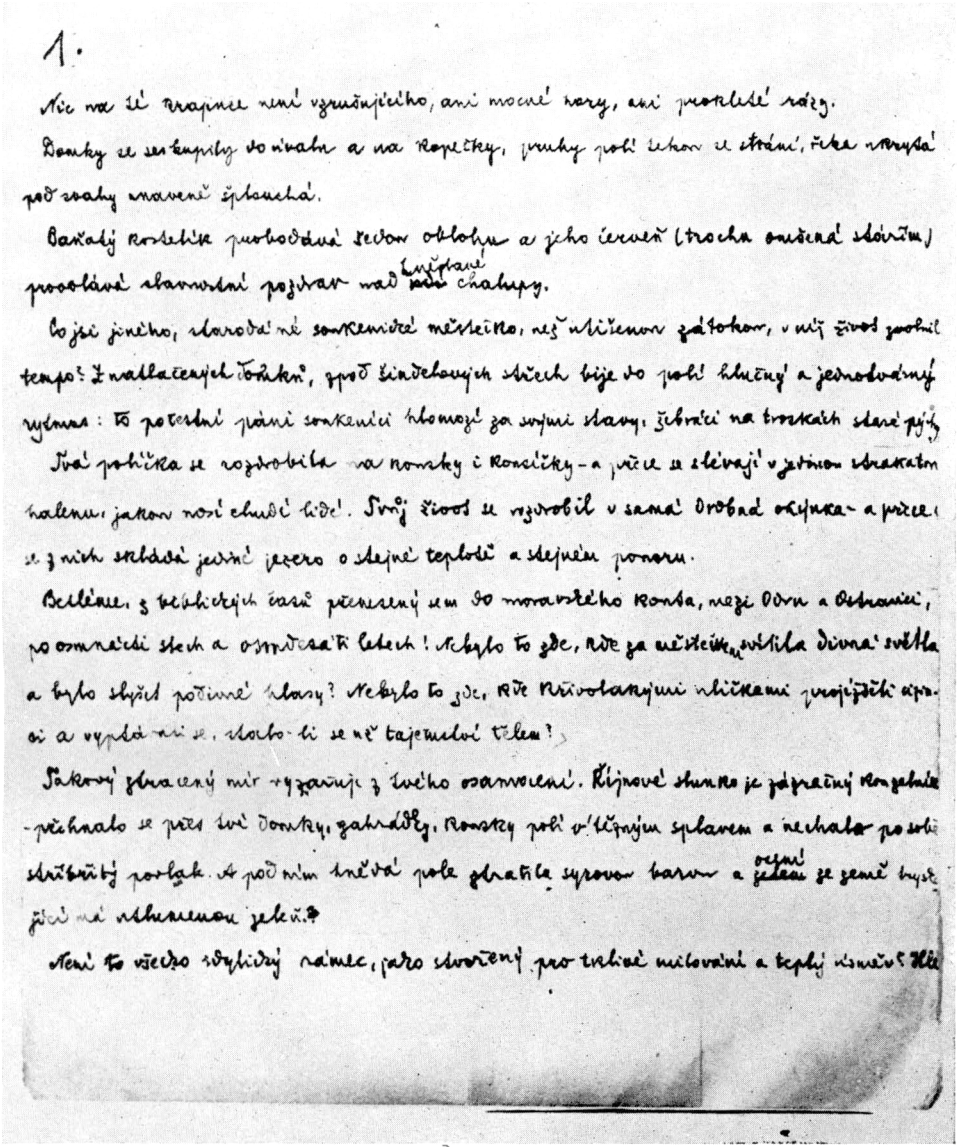
Valentin Držkovic, Studie k Haldám (kresba tužkou, 1927)

Valentin Držkovic, Na haldě (olej, 1929)

Vojtěch Martínek r. 1937

1.

Nic na tě krajince není vzrušujícího, ani mocné kary, ani prostředí rázy.

Domky se seskupily do návsi a na kopečky, prudky pole lehce se stékají, řeka vinoucí pod svahy znavená zplanulá.

Každý roztržitý prohodívá řečon oblohu a jeho červeň (trocha ovčárná slávy) provolává slavnostní požár nad [illegible] chalupy.

Bojíš jiného, zbarodělé sousedské městečko, než uličnou zátokou, v níž život zvolil tempo? Z nádražních domků, spod šindelových střech bije do polí hlučný a jednotvárný rytmus: to potrestaní páni sousedi hlomozí za svými stavy, žebráci na trotkách slavě pijí.

Svá políčka se rozvrhla na rovinky i kopečky – a pěšce se slévají v jakýsi obrovitán valenu, jakou nosí chudí lidé. Svůj život se rozvrhl v samá drobná okýnka – a pěšce z nich skládá jediné jezero o stejné teplotě a stejném proudu.

Běžíme z těsných částí přeneseny sem do moravského Ponta, mezi Odru a Ostravici, po osmnácti letech a ostrovcích letech! Nebylo to zde, kde za učitelem svítila divná světla a bylo slyšet podivné hlasy? Nebylo to zde, kde rozvolanými uličkami prostými úpravami a vyplašenými se, skoro-li se ně tajemství tělem?

Takový zbavený mír vyzařuje z tvého osamocení. Říjnové slunce je jakýsi rozpálený kamínek – přehnalo se přes tvé domky, zahrádky, rovinky polí v tlejícím splavem a nechalo po sobě skvrnitý porcelán. A pod ním trčí pole zbrázděná syrovou barvou a [illegible] ze země hnědí nad uhrnutou zelení.

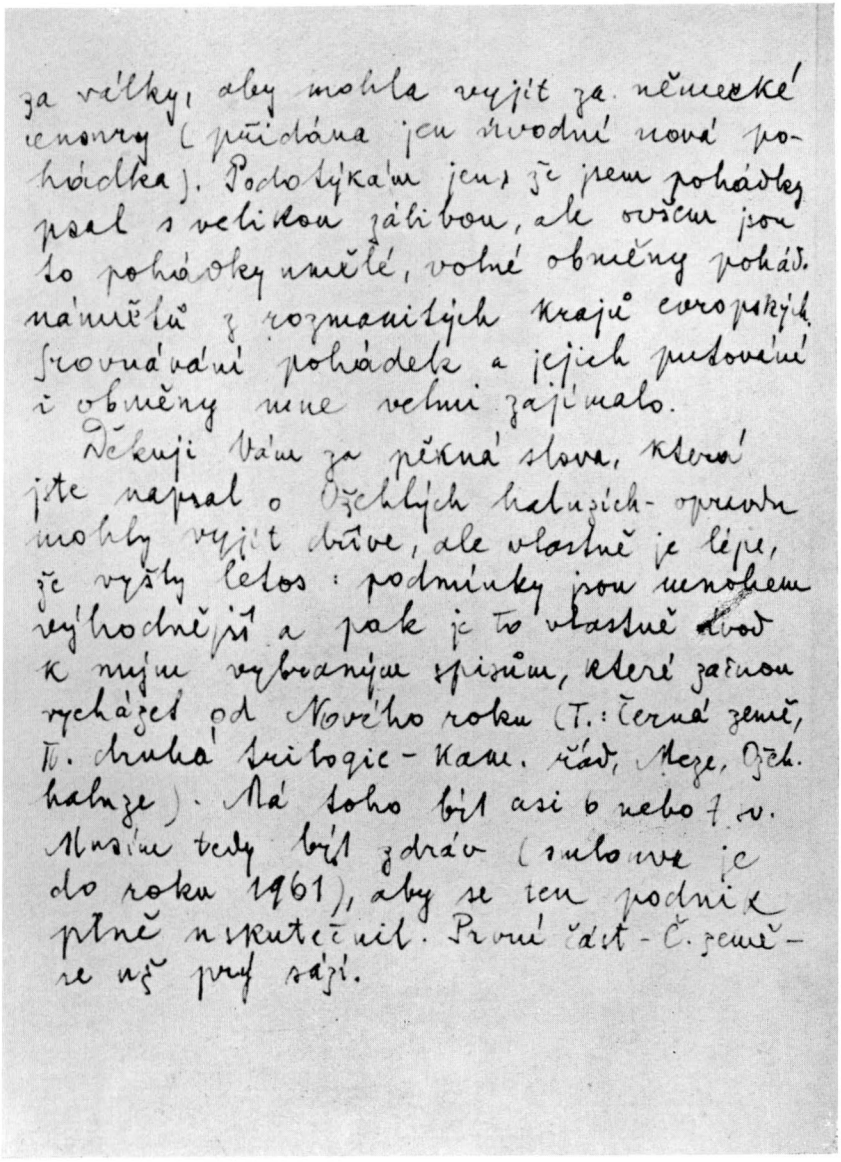
Není to všecko vzdychlý rámec, jako stvořený pro trpkost milování a teplý úsměv? Ale

---

Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Stavy rachotí)

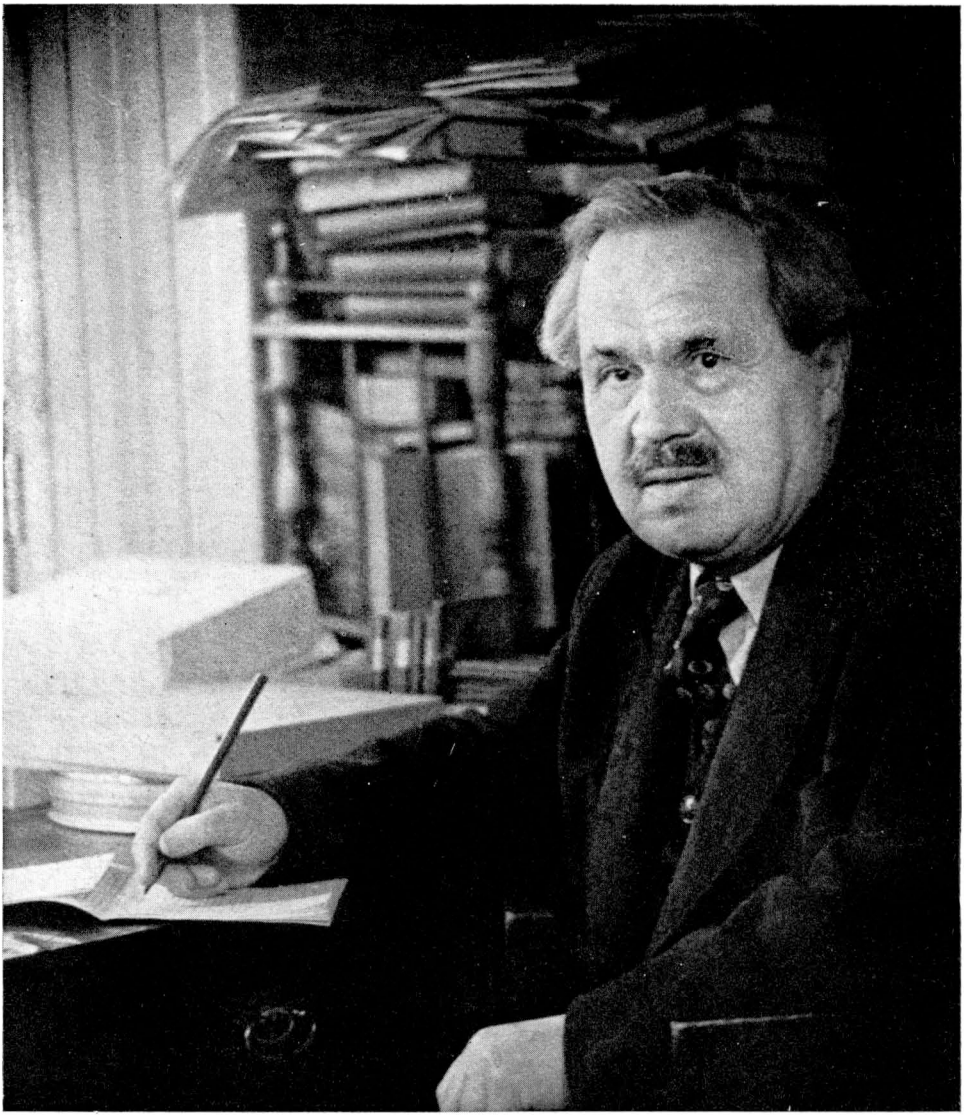

Vojtěch Martínek r. 1947

za války, aby mohla vyjít za. německé censury (přidána jen úvodní nová pohádka). Pohlýkám jen, že jsem pohádky psal s velikou zálibou, ale ovšem jsou to pohádky umělé, volně obměněny pohád. náměty z rozmanitých krajů evropských. Srovnávání pohádek a jejich putování i obměny mne velmi zajímalo.

Děkuji Vám za pěkná slova, která jste napsal o Čechách hadujících- oprava mohly vyjít dříve, ale vlastně je lépe, že vyšly letos: podmínky jsou nynějším výhodnější a pak je to vlastně úvod k mým vybraným spisům, které začnou vycházet od Nového roku (T.: Černá země, II. druhá Svitogic - Kam. řád, Meze, Čech. hadze). Má toho být asi 6 nebo 7 sv. Musím tedy být zdráv (smlouva je do roku 1961), aby se ten podnik plně uskutečnil. První část - Č. země - ve už prý sází.

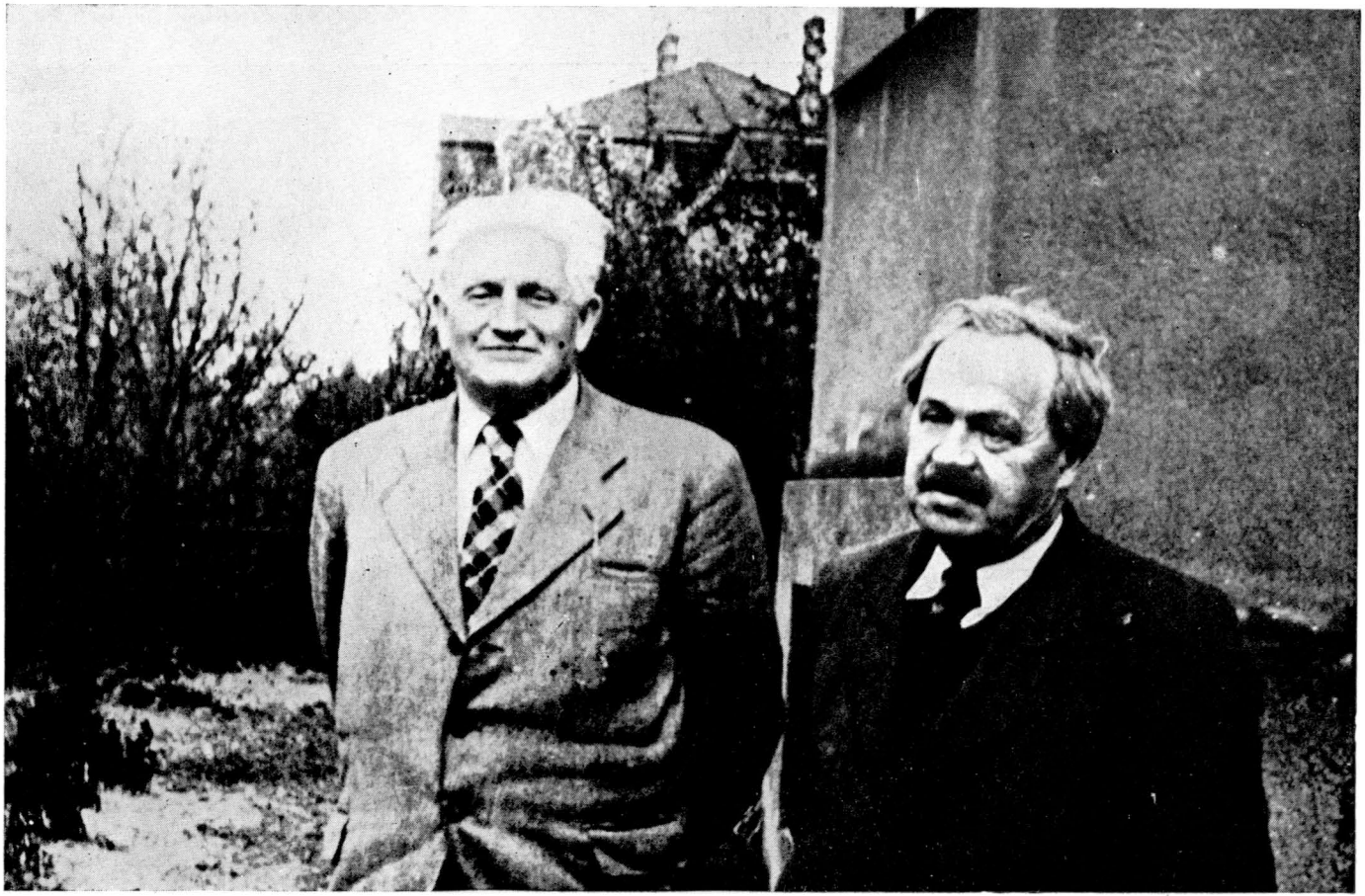
Faksimile spisovatelova rukopisu z r. 1956 (část dopisu)

Vojtěch Martínek r. 1957

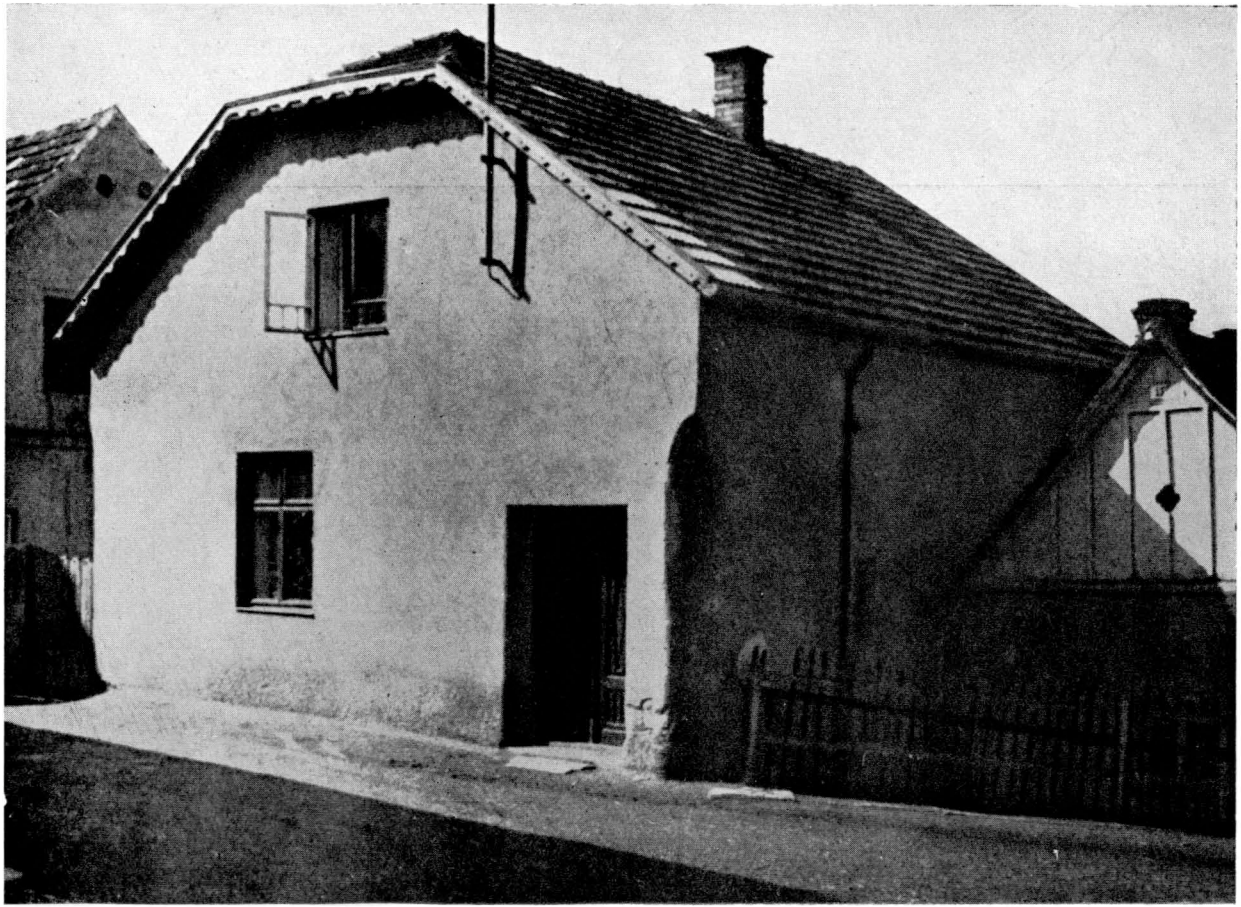
Vojtěch Martínek čte dětem (1957)

Vojtěch Martínek s ak. malířem Ferdišem Dušou (ve spisovatelově zahradě r. 1957)

Brušperk (celkový pohled) — rodiště V. Martínka

Spisovatelův rodný dům v Brušperku č. 136

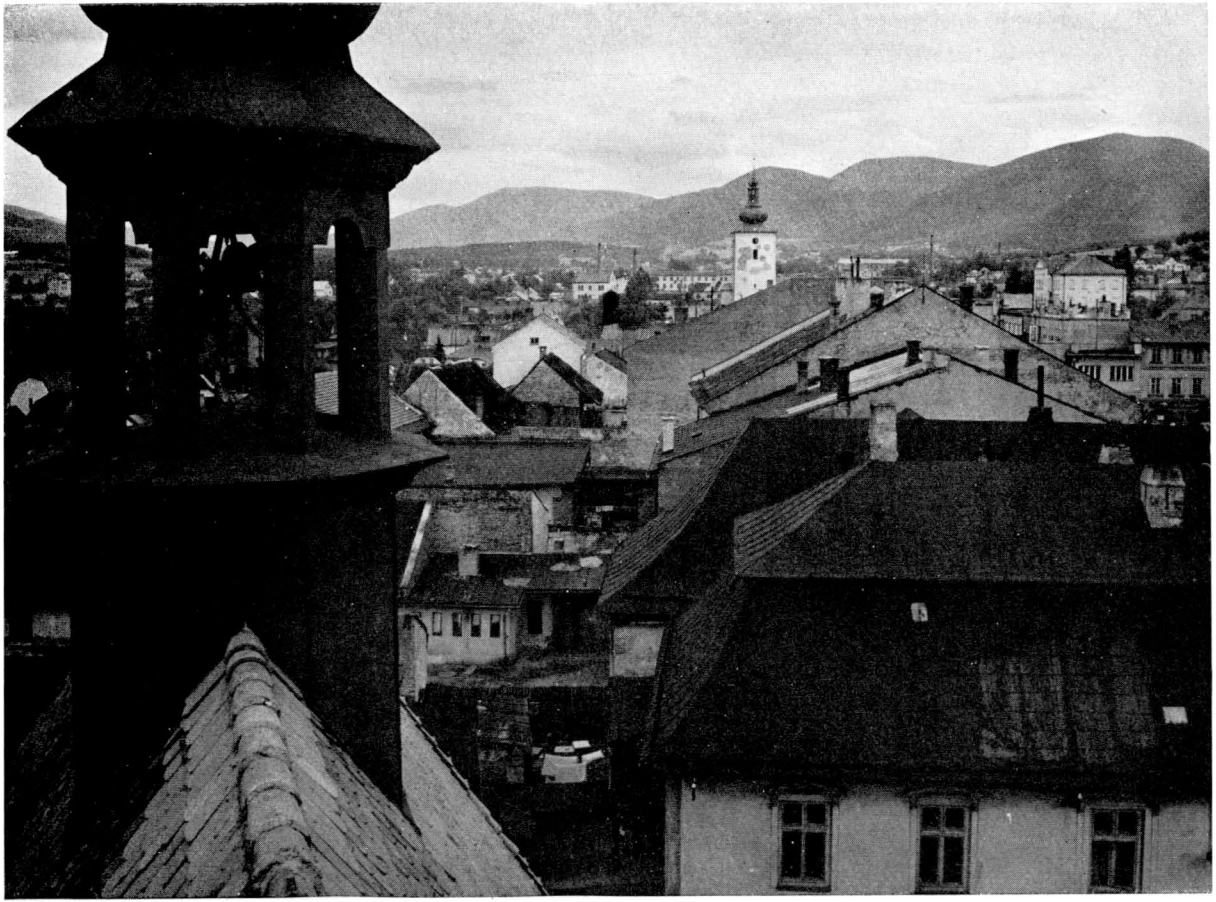
Spisovatelova matka r. 1937 († r. 1940 v 87 letech)

Vojtěch Martínek r. 1905

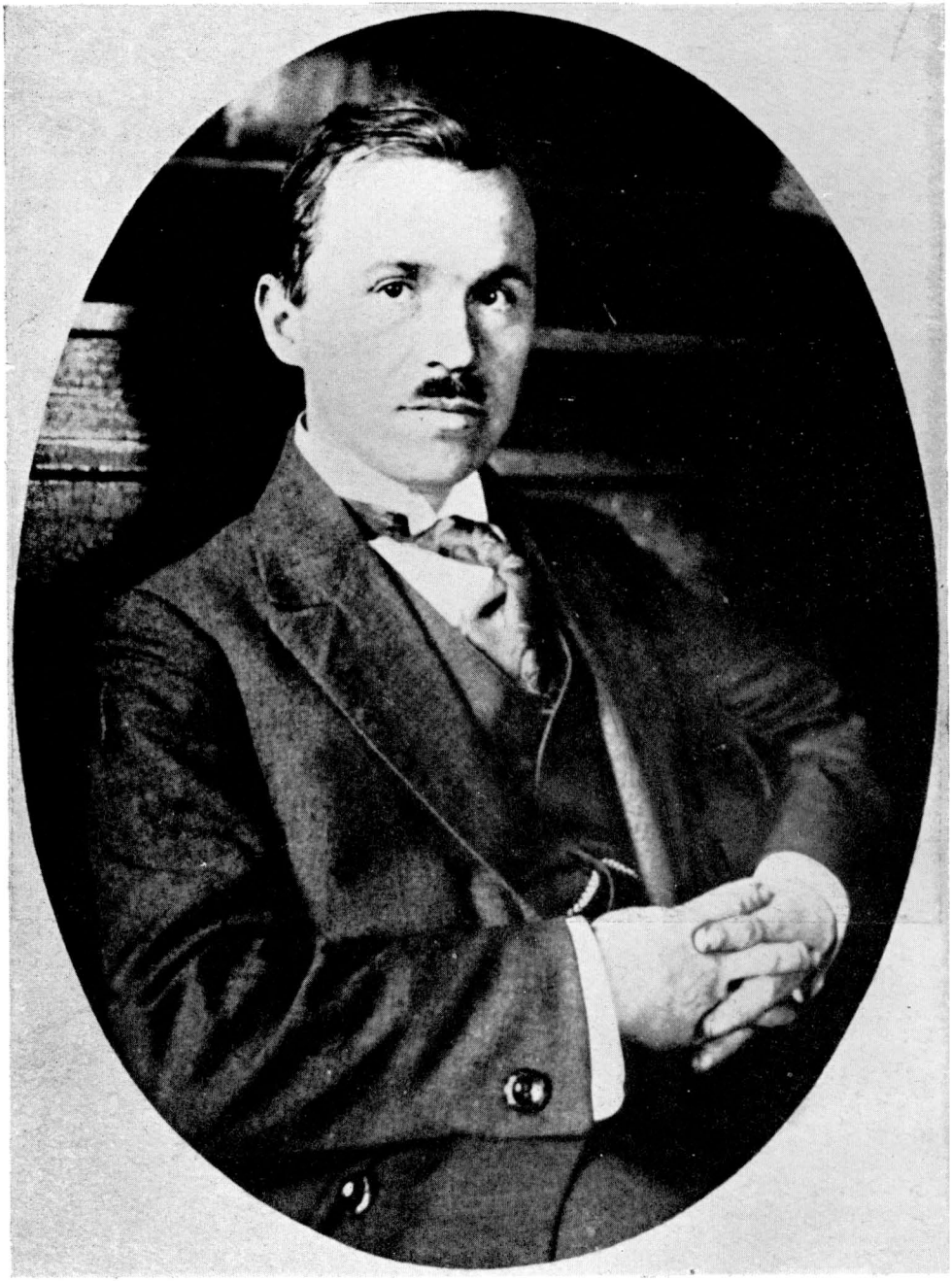
Vojtěch Martínek asi r. 1911

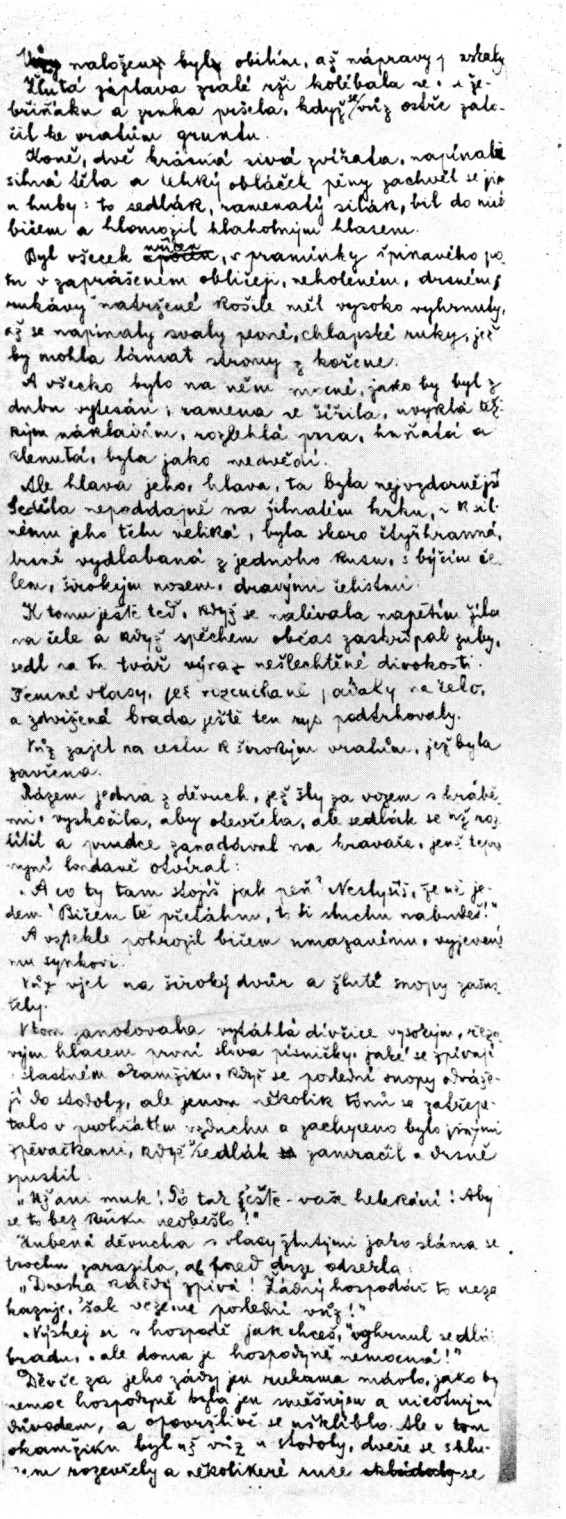
Frenštát pod Radhoštěm z Dolní věže

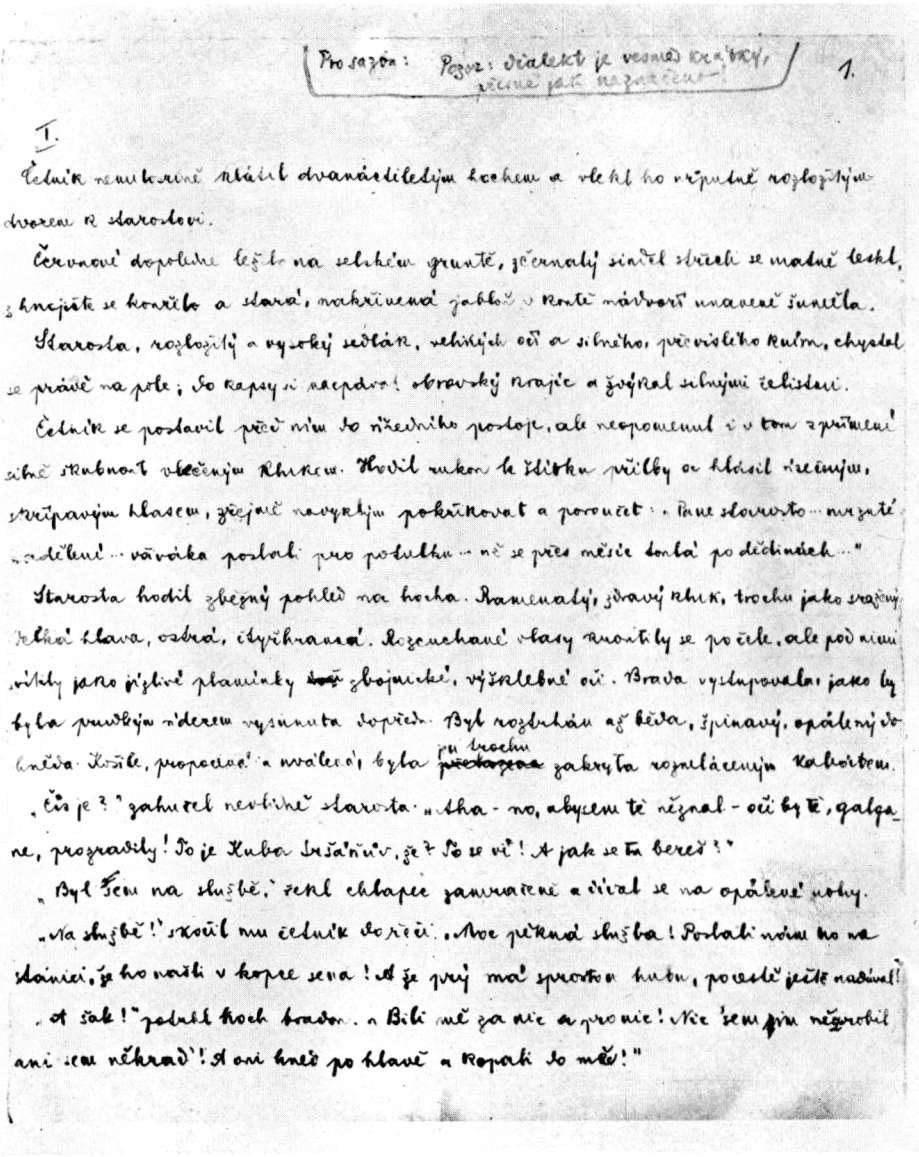
Stará sušárna u Střelnice ve Frenštátě p. R. (v přízemním domku bydlíval mladý Martínek o prázdninách u švagra Hambálka)

Vojtěch Martínek r. 1927

Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Jakub Oberva)

Prosazón: Pozor: dialekt je veskrá kreativní, řečme jak nejzřetelněji! 1.

I.

Čeledík nemilosrdně vtáhl dvanáctiletého kocábu a vlekl ho rázpudně rozložitým dvorem k starostovi.

Červnové dopoledne leželo na selském gruntě, zčernalý sirotčí střecha se madně lesknul, z hnojiště se kouřilo a stará, nakřivená jabloň v koutě návsi mnamenal šuměla.

Starosta, rozložitý a vysoký sedlák, velikých očí a silného, pěvčivého hlasu, chvátal se právě na pole; do kapsy si nacpával obrovský krajíc a žvýkal silnými čelistmi.

Čeledík se postavil před něm do úřednického postoje, ale neopomenul i v tom způsobení sobě skrbnost vložením kluku. Hodil rukou k čtvrtku přilby a hlásil úředním, zvýšeným hlasem, zřejmě navyklým pokřikovat a poroučet: „Pane slovuto — nařízení — oddělení — vávrátka poslali pro poslušku — ně se přes měsíc dotaž po dědinách —"

Starosta hodil zběžný pohled na kluka. Kamenatý, zdravý kluk, trochu jako srazený, velká hlava, ostrá, obyčejná. Rozcuchané vlasy rostly se po čele, ale pod nimi svítily jako příliš plamínky ~~oči~~ zbojnické, výsměšné oči. Brada vystupovala, jako by byla pravým nádorem vysunuta dopředu. Byl rozbrázděn až běda, špinavý, opálený do hněda. Košile, propocená a zválená, byla ~~přetažena~~ po trochu zakrytá rozepálcením kabátcem.

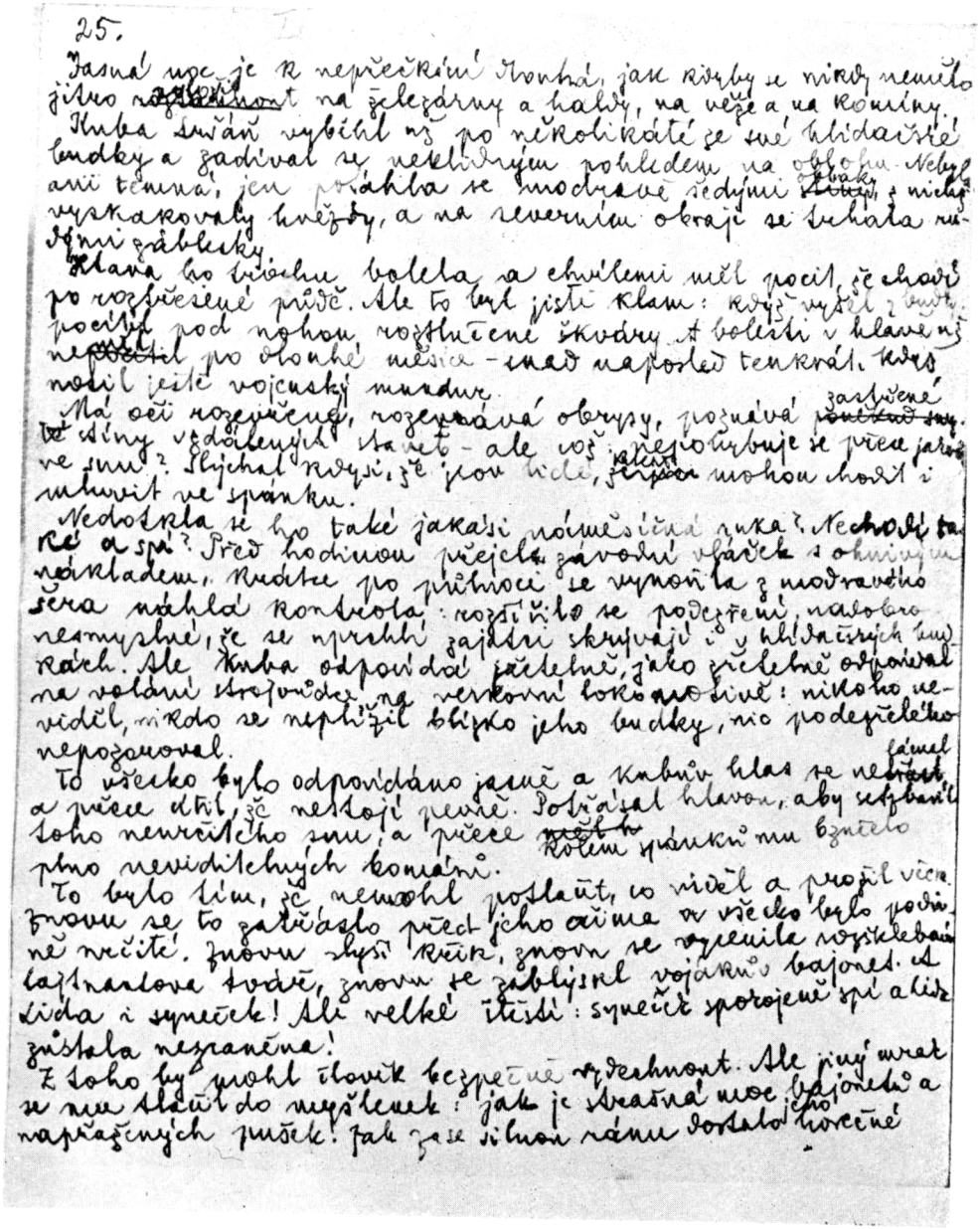
„Čí je?" zahučel nevrlivě starosta. „Kha - no, abycem tě neznal - oči by tě, galgane, prozradily! To je Kuba Sršaňův, že? To se ví! A jak se tu bereš?"

„Byl jsem na službě," řekl chlapec zamračeně a díval se na opálené nohy.

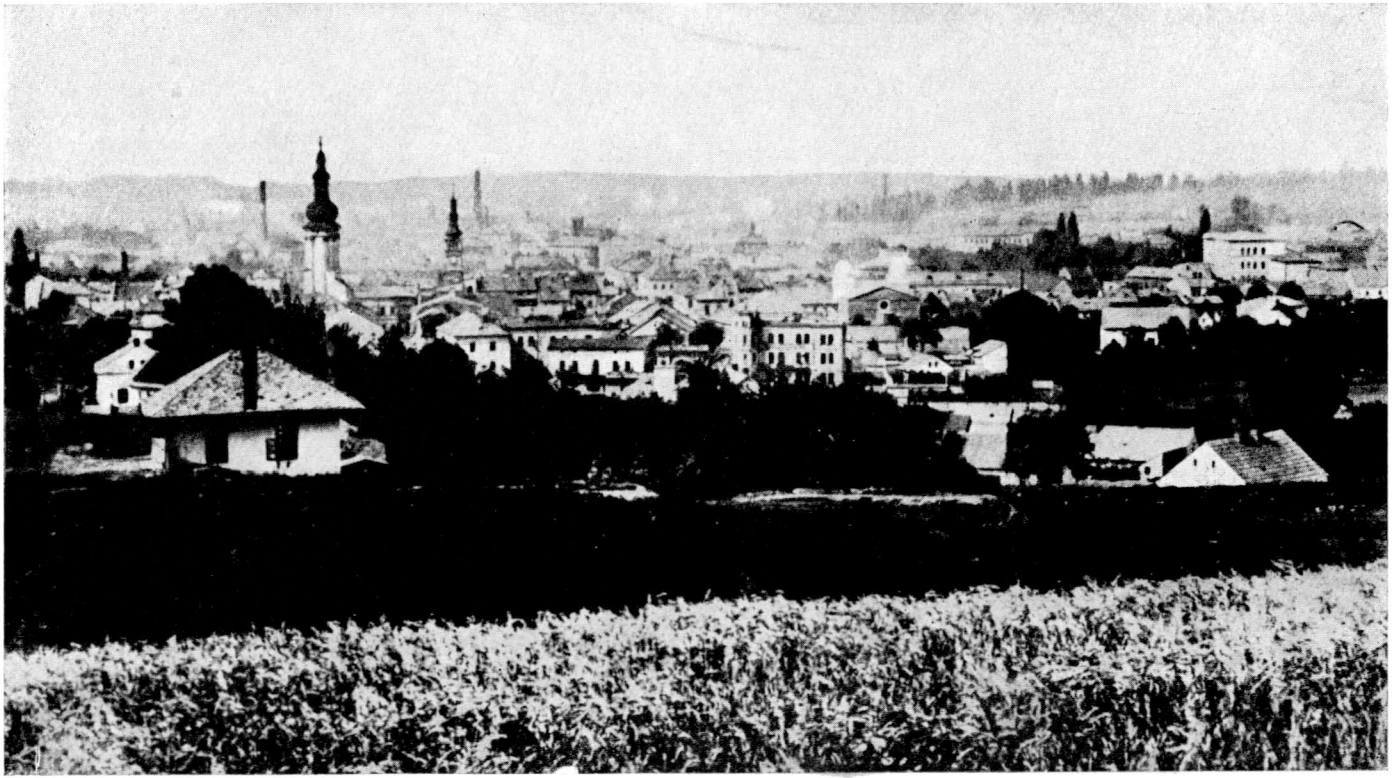
„Na službě!" vzkřikl mu čeledík do řeči. „Moc pěkná služba! Poslali nám ho na stáinici, že ho vaši v kopce seva! Ať je prý mať spratek hutný, pocestě ještě nadívaný!

„A šak!" zabručel kluk. „Bili mě za nic a pro nic! Nic jsem jim nětrobil ani sem nětkradl! A oni hněd po hlavě a kopali do mě!"

Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek románu Plameny)

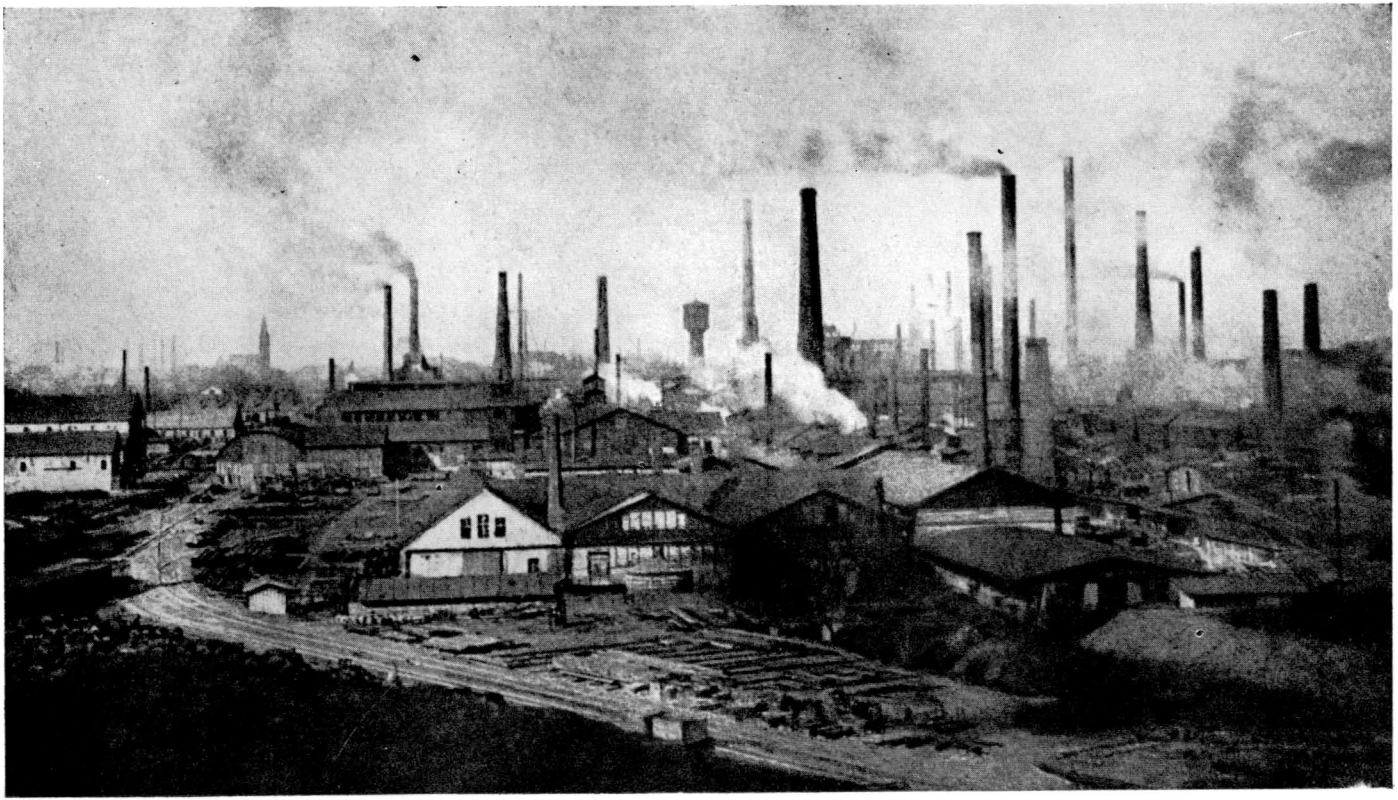
Faksimile spisovatelova rukopisu (začátek 25. kapitoly románu Země duní)

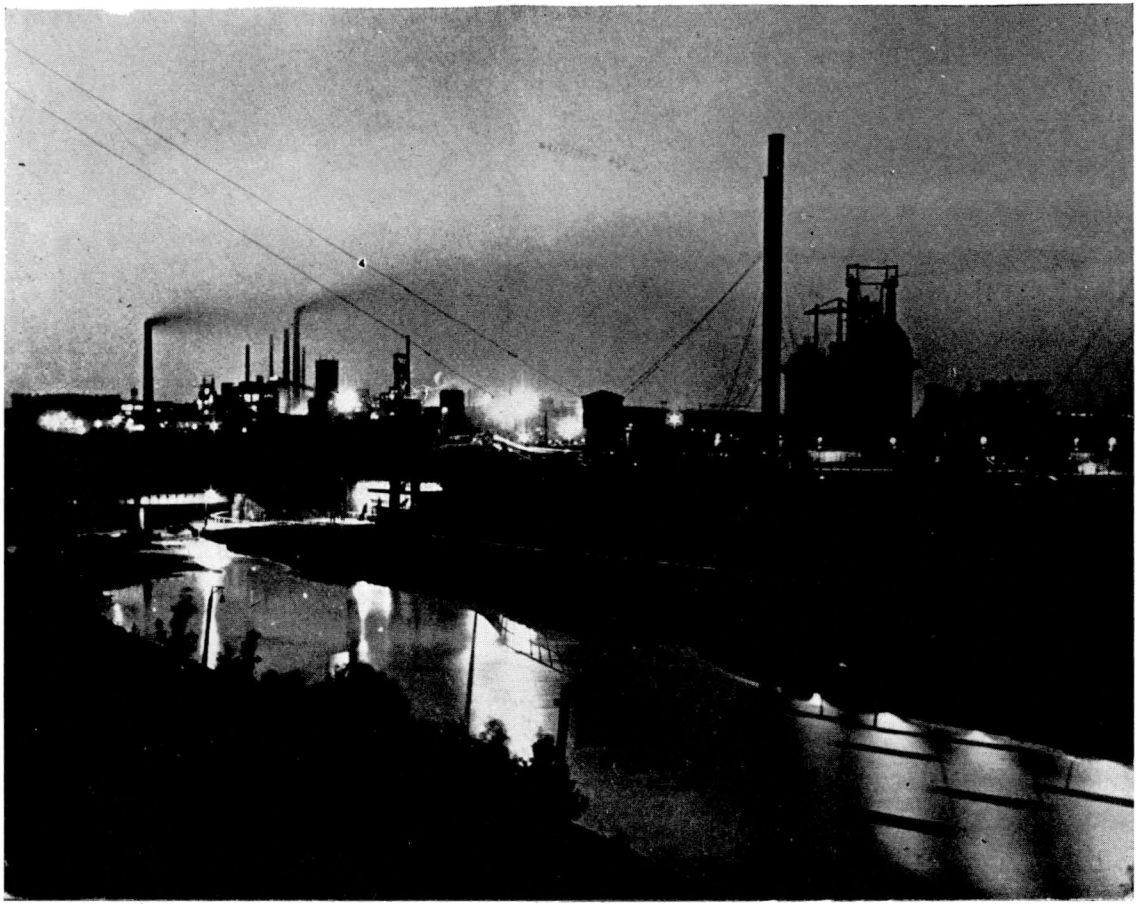
Ostrava. Pohled ze Slezské Ostravy. Okolo r. 1880

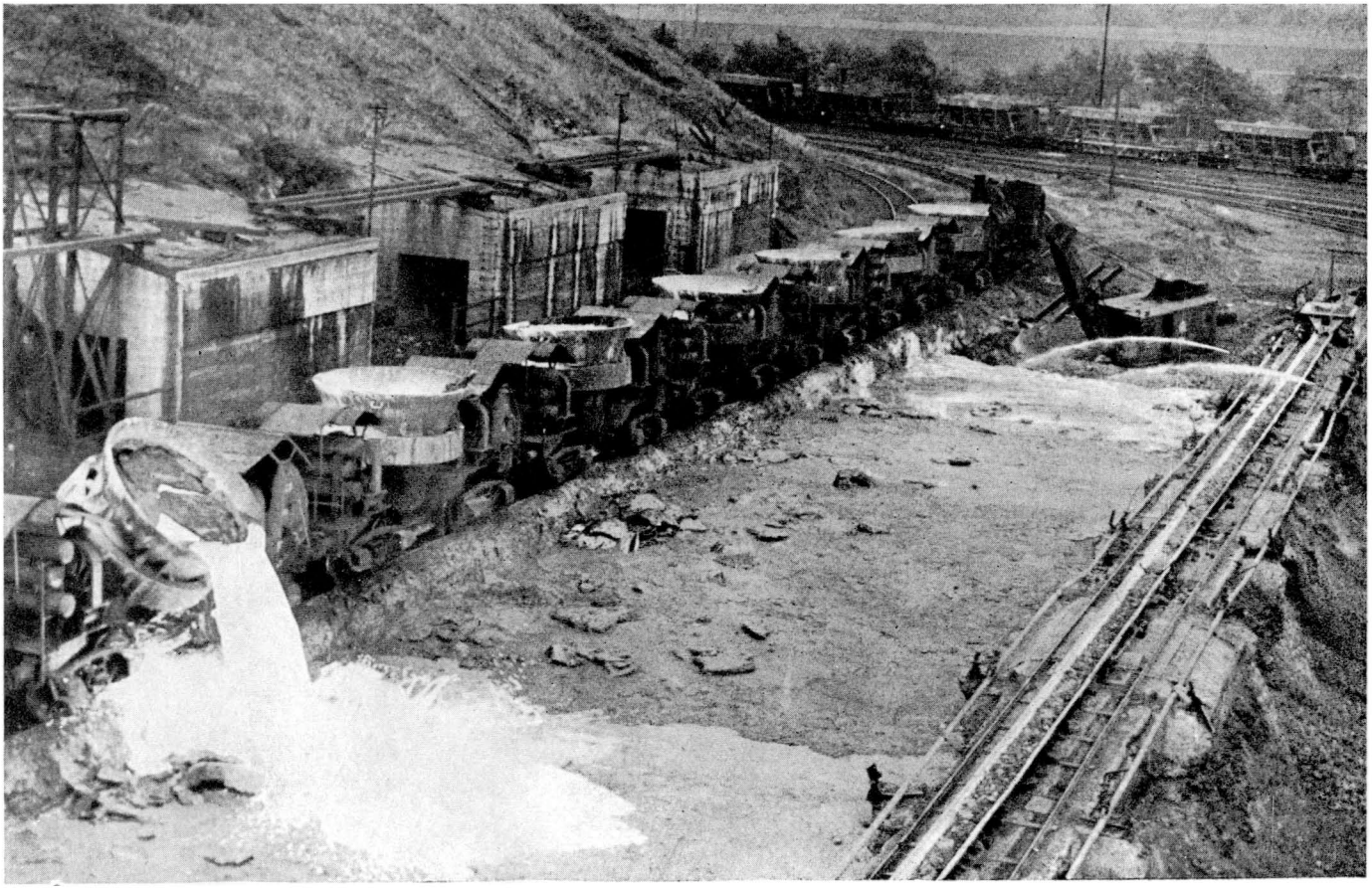
Ostrava — hlavní náměstí. Pohled r. 1910

Vítkovické železárny r. 1896

Vítkovické železárny v noci

Vylévání strusky